

Svar (af 9. december 1965):

Begrundelsen for at kræve et næringsbrev er dels offentligretlig, dels privatretlig.

Offentligretligt tilsigter kravet at sikre, at kun de personer, der opfylder betingelserne for at drive næring, gør det. Selv om man opgav kravet om næringsbrev, ville man kunne bibeholde disse betingelser (indfødsret, bopæl her i landet, myndighed og i visse tilfælde borådighed), men tilsynet med, om disse betingelser var opfyldt, ville i praksis være næsten umuligt og straffesanktionen derfor praktisk taget uden større værdi. Spørgsmålet står således bl. a. i forbindelse med, om man effektivt vil søge at forhindre, at f. eks. folk, der ikke er bosat her i landet, driver næring her.

Privatretligt har næringsbrevet den betydning, at det for den næringsdrivendes leverandører og kunder er let at konstatere, for hvis regning og risiko en virksomhed drives. En leverandør vil på denne måde let kunne skaffe sig oplysning om, hvem der er den økonomisk forpligtede.

Som det fremgår af næringslovkommissionens betænkning, har man under forhandlingerne i kommissionen været inde på den tanke, at man i stedet for kravet om næringsbrevet kunne foreskrive, at de næringsdrivende, forinden en virksomhed blev påbegyndt, skulle anmelde dette til folkeregisteret.

Imidlertid fandt kommissionen ikke en sådan ordning gennemførlig og pegede herved på, at det næppe ville være tilstrækkeligt, at sådanne forskrifter sanktioneres ved straf, og at det næppe vil være muligt for folkeregisterne at kontrollere, om de anmeldte næringsdrivende opfylder de for udøvelsen af næringen foreskrevne betingelser. Kommissionen anførte i øvrigt, at også den næringsdrivende, der ofte må investere betydelig kapital i virksomheden, må være interesseret i på forhånd — ved næringsbrevet — at få afgjort, om han opfylder betingelserne for at kunne udøve næringen. Hertil kommer efter kommissionens opfattelse betænkelighederne ved de undersøgelser, der kan blive påkrævet, hvis der ikke i virksomheden skal findes et næringsbrev, der klart kan vise, hvem indehaveren er, og hvem man kan holde sig til. Kommissionen fandt, at dette ikke blot ville have be-

tydning for forbrugere og leverandører til vedkommende næringsdrivende, men også for myndighederne.

Næringsbrevet benyttes i øvrigt i dag ofte til påtegninger om særlige rettigheder for indehaveren, f. eks. mesterbetegnelsen, grossererbetegnelsen, tilladelse til handel med stærke drikke o. s. v.

Det vil ikke kunne udelukkes, at en anden form for registrering end den nuværende næringsbrevinstitution vil kunne imødekomme de samme hensyn, som begrunder næringsbrevene, i hvert fald i det omfang et registreringssystem er forbundet med udlevering af kvittering for registreringen, hvilket af de foran anførte grunde måtte anses for påkrævet. Den administrative letelse ved etablering af et registreringssystem i stedet for næringsbrevsystemet må imidlertid i så fald antages at blive af mindre omfang. Man vil næppe kunne komme bort fra, at en sådan registrering bedst foretages af den pågældende lokale næringsbrevmyndighed — politimesteren (i København magistraten) — idet det vil være ønskeligt, at registreringen finder sted, hvor næringen udøves, og hvorfra tilsynet med overholdelsen af de næringsretlige bestemmelser foregår.

Den tanke har været fremme, at man for aktieselskabers vedkommende, hvor registreringen i aktieselskabsregisteret i sig selv giver ret til næringsbrev, kunne lade næringsbrevet erstattes med en registreringsattest fra aktieselskabsregisteret. En sådan ville dog for at opfylde de hensyn, der ligger bag næringsbrevkravet, forudsætte, at de enkelte forretningssteder blev anmeldt til næringsmyndigheden, og at registreringsattesten blev påtegnet herom.

Den administrative besparelse herved synes ikke at kunne opveje ulempen ved at have forskellige former for næringsadkomst efter virksomhedens organisationsform.

Der har også været peget på forslaget til den nye svenske næringslovgivning, hvor man påtænker at opgive kravet om næringsadkomst, men til gengæld vil stille krav om, at de næringsdrivende foretager firmaanmeldelse til handelsregisteret. En sådan ordning ville give en betydelig større administration end næringsbrevsordningen. Handelsregisteret må dels påse, at betingelserne